

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Waldemar Płóciennik

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **A. H.**

skazanej z art. 297 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej

w dniu 24 września 2025 r.,

z urzędu,

kwestii wznowienia postępowania kasacyjnego zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2025 r., sygn. akt I KK 69/25, o oddaleniu kasacji obrońcy jako oczywiście bezzasadnej,

1. na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. wznowia postępowanie kasacyjne,

2. uchyla postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2025 r., sygn. akt I KK 69/25, o oddaleniu kasacji obrońcy jako oczywiście bezzasadnej i przekazuje sprawę Sądowi Najwyższemu Izbie Karnej do ponownego rozpoznania,

3. obciąża Skarb Państwa wydatkami postępowania wznowieniowego.

UZASADNIENIE

Obróńca skazanej wniosł kasację od wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 29 lipca 2024 r., sygn. akt VII Ka 676/22, zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z dnia 21 grudnia 2021 r., sygn. akt VII K 902/20 i skazującego A. H. za przypisane jej przestępstwa, kwalifikowane m.in. z art. 297 § 1 k.k., na karę łączną 3 lat pozbawienia wolności.

Sprawa ta, zarejestrowana pod sygnaturą I KK 69/25, zarządzeniem Prezesa Izby Karnej z dnia 3 marca 2025 r. została przydzielona do referatu SSN Marka Siwka.

Postanowieniem z dnia 13 czerwca 2025 r. Sąd Najwyższy, orzekając w składzie jednoosobowym, oddalił kasację obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadną, obciążając A. H. kosztami postępowania kasacyjnego.

Obróńca skazanej, pismem z dnia 17 czerwca 2025 r., powołując się na treść art. 540 § 3 k.p.k. i art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., zwrócił się do Sądu Najwyższego o wznowienie postępowania karnego z urzędu i uchylenie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2025 r., sygn. akt I KK 69/25, ze względu na wystąpienie w postępowaniu kasacyjnym bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci nienależytej obsady Sądu – w związku z udziałem w wydaniu postanowienia oddalającego kasację SSN Marka Siwka, który został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego w dotkniętej wadą procedurze z udziałem KRS ukształtowanej zgodnie z zapisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Pismo obrońcy skazanej stanowi sygnalizację potrzeby wznowienia postępowania z urzędu z powodu zaistnienia w postępowaniu przed Sądem Najwyższym uchybienia stanowiącego bezwzględną przesłankę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., w związku z udziałem w wydaniu orzeczenia w sprawie I KK 69/25 SSN Marka Siwka, powołanego na urząd sędziego Sądu Najwyższego po uzyskaniu rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w sposób spreczny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że wznowienie postępowania kasacyjnego zakończonego postanowieniem o oddaleniu kasacji jest dopuszczalne (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z: 14 czerwca 2023 r., II KO 73/22; 14 czerwca 2023 r., III KO 43/23; 21 czerwca 2023 r., V KO 30/22; 23 sierpnia 2023 r., II KO 75/23; 18 października 2023 r., I KO 33/23; 6 listopada 2023 r., I KO 56/23). Z orzeczeń tych wynika, że nie ma przeszkód do żądania zarówno wznowienia postępowania w przedmiocie wznowienia postępowania, jak również wznowienia postępowania kasacyjnego, które zakończyło się oddaleniem złożonego nadzwyczajnego środka odwoławczego.

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy stwierdzić trzeba, że zaistniała w niej bezwzględna przesłanka odwoławcza określona w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w postaci nienależytej obsady sądu, w związku z udziałem w składzie orzekającym SSN Marka Siwka. Wynika to choćby z pierwszej tezy uchwały połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. w sprawie (BSA I-4110-1/20) - będącej zasadą prawną oraz z drugiej tezy uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 2 czerwca 2022 r. (I KZP 2/22).

Jak trafnie wywiedziono w szeregu orzeczeń Sądu Najwyższego wydanych po zapadnięciu uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., zachowała ona moc obowiązującą, wiążąc wszystkie składy Sądu Najwyższego (art. 87 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym), a poglądu tego nie zmienia fakt wydania przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 20 kwietnia 2020 r., U 2/20, OTK-A 2020, poz. 61 (zob. w tym przedmiocie postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2021 r., I KZ 29/21; z dnia 29 września 2021, V KZ 47/21 i z dnia 21 stycznia 2022 r., III CO 6/22; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2022 r., III PZP 1/22 oraz uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, czy orzecznictwo w tzw. sprawach testowych - art. 29 § 5 u.SN: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2023 r., II KB 10/22 i z dnia 13 kwietnia 2023 r., III CB 6/23). Podobnie, a więc co do braku skutku prawnego wskazanego wyżej wyroku Trybunału

Konstytucyjnego, ocenić należy te - zapadłe po podjęciu uchwały z dnia 23 stycznia 2020 r. - orzeczenia Sądu Najwyższego, w którego składach zasiadali sędziowie powołani w oparciu o przepisy ustawy o KRS z 2017 r., jako dotknięte wadą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. albo z art. 379 pkt 4 k.p.c., a także inne wyroki Trybunału Konstytucyjnego, czy też dokonywane sukcesywnie zmiany ustawy o Sądzie Najwyższym, mające na celu wyłącznie zablokowanie orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w zakresie dokonanych przez te organy międzynarodowe interpretacji wiążących Polskę norm traktatowych. Sąd Najwyższy w niniejszym składzie podziela przeprowadzoną w powołanych orzeczeniach wykładnię przepisów ustaw: Kodeks postępowania karnego oraz ustawy o Sądzie Najwyższym, w powiązaniu z wykładnią przepisów konwencyjnych, dokonaną przez wskazane wyżej Trybunały.

Bezdyskusyjnie zatem z nienależytą obsadą sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. mamy do czynienia, ilekroć w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3), a tak było w rozpoznawanej sprawie – ponieważ sędzia Marek Siwek został powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego właśnie w tej dotkniętej wadą procedurze.

Niezależnie od powyższego, w sprawie wystąpiła także podstawa wznowieniowa określona w art. 540 § 3 k.p.k. Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu już kilkakrotnie bowiem stwierdzał naruszenie art. 6 ust. 1 EKPC wobec wadliwości procedury nominacyjnej sędziów Sądu Najwyższego z uwagi na tryb ustalania składu Krajowej Rady Sądownictwa (w wyrokach: z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie Wałęsa przeciwko Polsce, skarga nr 50849/21, z dnia 22 lipca 2021 r., w sprawie Reczkowicz przeciwko Polsce, skarga nr 43447/19, z dnia 8 listopada 2021 r., w sprawie Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce, połączone skargi nr 49868/19 i 57511/19 oraz z dnia 3 lutego 2022 r., w sprawie Advance Pharma Sp. z o.o. przeciwko Polsce, skarga nr 1469/20). Wprawdzie orzeczenia te nie dotyczyły sędziów orzekających w Izbie Karnej, jednak wadliwość powołania

SSN Marka Siwka jest taka sama, jak sędziów orzekających w sprawach, które stanowiły podstawę skarg rozpoznanych przez ETPC w wyżej wskazanych orzeczeniach. W orzecznictwie nie budzi też wątpliwości potrzeba zapewnienia standardu prawa do sądu, gwarantowanego przez art. 6 ust. 1 EKPC także w postępowaniach po uprawomocnieniu się orzeczenia (zob. postanowienie SN z dnia 23 sierpnia 2023 r., sygn. akt II KO 75/23 i wskazane tam judykaty SN i ETPC).

W związku z powyższym, mając na uwadze potrzebę zapewnienia stronie prawa do sądu określonego ustawą, należało orzec o wznowieniu postępowania kasacyjnego oraz uchyleniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2025 r., sygn. akt I KK 69/25, o oddaleniu jako oczywiście bezzasadnej kasacji obrońcy A. H. , przekazując sprawę Sądowi Najwyższemu w Izbie Karnej do ponownego rozpoznania.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w postanowieniu.

[J.J.]

[a.ł]